

(فصل اول)

کلیات :

ماده ۱: مستندات قانونی

ماده ۹ قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

به منظور ایجاد هماهنگی ، پشتیبانی ، پیگیری عملیات اجرایی کارگروه و ایجاد زیر کارگروه‌های تخصصی وابسته ، دبیر خانه کارگروه در وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی تشکیل می گردد.

به منظور هماهنگی فعالیتهای دستگاهها و نهادها در امر مدیریت جامع بحران، به ویژه در مراحل آمادگی و مقابله، تدابیر و اقدامات زیر لازم و ضروری است:

الف - واحد سازمانی مناسب در امر مدیریت بحران در وزارتخانه‌ها و دستگاههای ذی ربط بر حسب ضرورت و با تصویب هیأت وزیران تشکیل خواهد شد.

ب - شورای هماهنگی مدیریت بحران به ریاست رئیس سازمان و با عضویت نمایندگان تام‌الاختیار در سطح معاونت دستگاهها و نهادهای ذی ربط به منظور هماهنگی فعالیتهای مربوط به مراحل چهارگانه مدیریت بحران تشکیل می‌شود.

ج - شورای هماهنگی مدیریت بحران در استانها به ریاست استاندار و در شهرستانها به ریاست فرماندار، با عضویت کلیه دستگاههای ذی ربط تشکیل می‌شود.

د - با توجه به شرایط ویژه و اهمیت شهر تهران به عنوان پایتخت جمهوری اسلامی ایران شورای هماهنگی مدیریت بحران شهر تهران به ریاست شهردار تهران تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- معاون امور عمرانی استاندار و معاون فرماندار به ترتیب جانشین استاندار و فرماندار در شورای هماهنگی مدیریت بحران استان و شهرستان خواهند بود و جملگی موظف به هماهنگی و پاسخگویی به سازمان می‌باشند.

تبصره ۲- اقدام قانونی لازم در رابطه با تصویب اهداف، وظایف و تشکیلات در مجلس شورای اسلامی به عمل آورده و آئین‌نامه‌های اجرائی مورد نیاز جهت اجراء این ماده به پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

در اجرای بند ۲ ماده ۱۵ قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران ، کارگروه بهداشت و درمان با مسئولیت وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و ریاست معاون درمان در این وزارتخانه تشکیل گردید.

ماده ۲: هدف

مدیریت مخاطرات و بحران بخش بهداشت و درمان در حوادث غیر مترقبه کشور

هدف کلی: کاهش مرگ و میر و بیماریها، معلولیتها و عوارض سوء ناشی از کلیه مخاطرات غیر مترقبه طبیعی و انسان سازو تامین پایداری عملکرد حوزه سلامت در زمان وقوع حوادث و سیاست گذاری در ارتباط با باز سازی و مقاوم سازی نظام سلامت (به جز موارد اجتماعی - امنیتی)

ماده ۳: تعاریف

در قانون سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۲۹ خرداد سال ۱۳۸۷ مجلس شورای اسلامی، بحران، مدیریت بحران، پیشگیری، آمادگی، مقابله و بازسازی به شرح ذیل تعریف شده است.

در این آیین نامه واژه ها و اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط بکار میروند:

الف- قانون: قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

ب- شورای عالی: شورای عالی مدیریت بحران کشور

ج- سازمان: سازمان مدیریت بحران کشور

د- شورای هماهنگی: شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور

ه- دستگاههای ذیربط: وزارتخانه ها، سازمانهای دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی، شوراهای اسلامی، شهرداریها، سازمانها و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، نیروهای نظامی و انتظامی، نهادها و دستگاههای تحت نظر مقام معظم رهبری، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و رسانه های گروهی، تشکلهای مدنی و مردمی و بخشهای خصوص و تعاونی مرتبط با مدیریت بحران

ماده ۲- تشخیص و وقوع بحران (حادثه) ملی و منطقه ای و اعلام آن به دستگاههای ذیربط بر عهده وزیر کشور (قائم مقام رئیس شورای عالی مدیریت بحران) می باشد و تشخیص وقوع بحرانهای استانی و محلی و اعلام آن به دستگاههای استان و شهرستان به ترتیب با استاندار و فرماندار می باشد.

تبصره ۱- دستورالعمل تشخیص و اعلام بحران (در هر یک از سطوح ملی، منطقه ای، استانی و محلی) به تصویب شورای عالی می رسد.

تبصره ۲- دستگاه‌های زیربند مکلفند علایم خطر و هشدار را به موقع و بلافاصله به سازمان و واحد سازمانی آن در استان اعلام کنند.

بحران: شرایطی است که در اثر حوادث، رخدادها و عملکردهای طبیعی و انسانی (به جز موارد موضوعه در حوزه‌های امنیتی و اجتماعی) به‌طور ناگهانی یا غیرقابل کنترل به‌وجود می‌آید و موجب ایجاد مشقت و سختی به یک مجموعه یا جامعه انسانی می‌گردد و برطرف کردن آن نیاز به اقدامات اضطراری، فوری و فوق‌العاده دارد.

مدیریت بحران: فرآیند برنامه‌ریزی، عملکرد و اقدامات اجرائی است که توسط دستگاه‌های دولتی، غیردولتی و عمومی جهت مدیریت عملیات مقابله و بازسازی و بازتوانی منطقه آسیب‌دیده صورت می‌پذیرد تا شرایط به وضعیت عادی بازگردد.

چرخه مدیریت بحران: چهار مرحله مدیریت بحران که شامل پیشگیری، آمادگی، مقابله و بازسازی

پیشگیری: مجموعه اقداماتی است که با هدف جلوگیری از وقوع حوادث و یا کاهش آثار زیانبار آن، سطح خطرپذیری جامعه را ارزیابی نموده و با مطالعات و اقدامات لازم سطح آن را تا حد قابل قبول کاهش می‌دهد.

آمادگی: مجموعه اقداماتی است که توانایی جامعه را در انجام مراحل مختلف مدیریت بحران افزایش می‌دهد که شامل جمع‌آوری اطلاعات، برنامه‌ریزی، سازماندهی، ایجاد ساختارهای مدیریتی، آموزش، تأمین منابع و امکانات، تمرین و مانور است.

مقابله: انجام اقدامات و ارائه خدمات اضطراری به دنبال وقوع بحران است که با هدف نجات جان و مال انسانها، تأمین رفاه نسبی برای آنها و جلوگیری از گسترش خسارات انجام می‌شود. عملیات مقابله شامل اطلاع‌رسانی، هشدار، جست و جو، نجات و امداد، بهداشت، درمان، تأمین امنیت، ترابری، ارتباطات، فوریت‌های پزشکی، تدفین، دفع پسماندها، مهار آتش، کنترل مواد خطرناک، سوخت‌رسانی، برقراری شریانهای حیاتی و سایر خدمات اضطراری ذی‌ربط است.

بازسازی و بازتوانی: بازسازی شامل کلیه اقدامات لازم و ضروری پس از وقوع بحران است که برای بازگرداندن وضعیت عادی به مناطق آسیب‌دیده با درنظر گرفتن ویژگیهای توسعه پایدار، ضوابط ایمنی، مشارکتهای مردمی و مسائل فرهنگی، تاریخی، اجتماعی منطقه آسیب‌دیده انجام می‌گیرد. بازتوانی نیز شامل

مجموعه اقداماتی است که جهت بازگرداندن شرایط جسمی، روحی و روانی و اجتماعی آسیب‌دیدگان به حالت طبیعی به انجام می‌رسد.

تریاز و تخلیه: تریاز یعنی: انجام بیشترین کار مفید برای بیشترین تعداد بیمار و روشی است برای تشخیص قربانیانی که آسیب‌های تهدیدکننده حیات دارند و بیشترین شانس زنده ماندن را دارند.

خدمات پیش بیمارستانی: زیر مجموعه مرکز مدیریت حوادث می باشد که این مرکز متولی مدیریت سلامت در حوادث بوده و در این راستا اورژانس پیش بیمارستانی را در اختیار دارد که وظیفه آن رسیدگی به موارد فوریت‌های پزشکی و ارائه خدمات به مصدومین و بیماران اورژانسی می باشد.

خدمات بیمارستانی: کلیه اقدامات درمانی که از طرف بیمارستان برای بیماران نیازمند به درمان انجام می‌گیرد.

بهداشت محیط: از جمله وظایف آن: نظارت بر بهداشت سر پناه، نظارت بر بهداشت آب، نظارت بر بهداشت مواد غذایی، سمپاشی، ضد عفونی، گندزدایی، آموزش مردم، نظارت بر دفع صحیح مواد زائد و... می باشد.

بهداشت باروری: رفاه کامل جسمی، روحی، اجتماعی و نه صرفاً فقدان بیماری و ناراحتی در تمام موارد مرتبط با سیستم تولید مثل، عملکردها و روندهای مربوط به آن می شود.

پیشگیری و مبارزه با بیماریها: از جمله فعالیتهای این اداره مبارزه با منبع عفونت، قطع زنجیره انتقال، و حفاظت از افراد مستعد ابتلا و... می باشد.

ارزیابی و نظارت بر تغذیه: اداره تغذیه با هدف تهیه و توزیع غذای سالم و بهداشتی در زمان بحران و در جهت ارتقاء ایمنی غذا و سلامت جسم و روح فعالیت می کند.

بهداشت روان: بهداشت روانی در درون مفهوم کلی بهداشت قرار دارد و بهداشت یعنی توانایی کامل برای ایفای نقش‌های روانی و جسمی، بهداشت به معنای نبود بیماری یا عقب ماندگی نیست. عدم برآورده شدن نیازهای اولیه، ناکامی، استرس، یادگیری، مسائل اجتماعی و رسانه‌های جمعی و... از عمده ترین تاثیرگذاران بر بهداشت روانی هستند.

(فصل دوم)

شرح وظایف عمومی و تخصصی

ماده ۴: شرح وظایف عمومی

۱. اجرای مصوبات شورای عالی و شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور
۲. انجام وظایف مربوط به مراحل پیش بینی و پیشگیری، آمادگی، مقابله، بازسازی و بازتوانی پس از تأیید شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور و ابلاغ توسط وزیر کشور
۳. بررسی و تصویب وظایف دقیق و نقش کارگروه‌های فرعی و سایر سازمانها و بخش‌های ذیربط در مدیریت بحران و نیز سازمانهای همکار و نظارت بر اجرای آن.
۴. تهیه طرح جامع خطر پذیری بخش بهداشت و درمان با هماهنگی سایر دستگاهها و واحدهای استانی.
۵. پیگیری و هدایت پژوهش‌های کاربردی در زمینه ارتقاء استانداردهای ایمنی در مراحل پیشگیری، آمادگی، مقابله، بازسازی و بازتوانی در بخش بهداشت و درمان.
۶. بررسی و پیشنهاد طرح‌های مطالعاتی و اجرایی مدیریت بحران در زیر بخش‌های مربوط در مراحل پیش بینی و پیشگیری، آمادگی، مقابله، بازسازی و بازتوانی.
۷. تدوین برنامه‌های سالیانه و میان مدت کارگروه تخصصی بهداشت و درمان در حوادث غیر مترقبه و کارگروه‌های فرعی در مرکز و استان‌ها و ارائه آن به مراجع ذیربط جهت تصویب و تخصیص اعتبارات لازم و تبادل موافقت نامه‌های مربوط.
۸. جمع آوری و جمع بندی آمار و اطلاعات مربوط به خسارات وارده در بخش در اثر وقوع حوادث طبیعی و انسان ساز بزرگ و اعلام آن به مراکز ذیربط جهت تامین اعتبارات مورد نیاز.
۹. تشکیل کارگروه ارزیابی عملکرد مدیران در مراحل مختلف مدیریت بحران
۱۰. پشتیبانی، هماهنگی، نظارت و ارزیابی بر اقدامات شرکت‌ها و سازمان‌های زیر مجموعه در خصوص مراحل مختلف مدیریت بحران (بویژه آمادگی و مقابله) در مرکز و استان‌ها و ارائه گزارش به وزیر.
۱۱. برنامه ریزی و ایجاد هماهنگی لازم به منظور جلوگیری از تداخل مسئولیت‌ها و انجام کارهای موازی و تکراری در مراحل مختلف مدیریت بحران در بخش‌های مختلف
۱۲. تهیه سایت کامپیوتری و بروز نگهداشتن آن.
۱۳. گزارش اقدامات انجام شده در هر شش ماه یکبار به وزیر بهداشت و درمان و سازمان مدیریت بحران.

۱۴. تهیه دستورالعمل مربوط به شرح وظایف کارگروه
۱۵. تامین بودجه دستگاههای اجرایی فعال در حوزه وظایف کارگروه بر اساس ماده ۲۳ آیین نامه اجرایی سازمان مدیریت بحران
۱۶. تعیین وظایف و تقسیم کار بین اعضای زیر کارگروههای فرعی
۱۷. ارائه گزارش اقدامات انجام شده به مراجع ذیربط
۱۸. تهیه برنامه های عملیاتی پنج سالانه و سالانه کارگروه (بند ۱ ماده ۸ قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور)
۱۹. همکاری در اجرای مانورها و ارزیابی عملکردها
۲۰. تهیه طرح جامع خطر پذیری
۲۱. ایجاد بانک اطلاعاتی
۲۲. همکاری با سازمانهای مردم نهاد و غیر دولتی
۲۳. مستند سازی حوادث

ماده ۵: شرح وظایف تخصصی

شرح وظایف کارگروه تخصصی بهداشت و درمان حوادث و سوانح غیر مترقبه به شرح زیر می باشد .

هر گونه اقدام در راستای برنامه ریزی ، نظارت ، هماهنگی و توسعه در مراحل خطر زدایی و پیشگیری ، آمادگی ، پاسخ و بازتوانی بحران در زمینه مسایل سلامت کشور اعم از تریاژ و تخلیه، خدمات پیش بیمارستانی ، خدمات بیمارستانی ، بهداشت محیط ، بهداشت خانواده و بهداشت باروری ، پیشگیری و مبارزه با بیماریها ، نظارت بر بهداشت مواد خوراکی و آشامیدنی ، ارزیابی و نظارت بر تغذیه ، تخلیه بیمارستانها و تسهیلات بهداشتی درمانی ، خدمات توانبخشی ، بهداشت روان و سایر حوزه های فعالیت و وظایف کارگروه براساس آیین نامه داخلی آن همچنین برنامه ریزی و هماهنگی به منظور انجام آموزش به منظور تربیت نیروهای متخصص (دانشگاهی و آموزش مداوم) و پژوهش به منظور تولید شواهد علمی برای هدایت خدمات.

- ۱- بررسی تاسیسات و امکانات موجود بخش از نظر شرایط ایمنی و پیگیری در جهت مقاوم سازی ساختمان ها و تاسیسات موجود.
- ۲- نظارت عالی بر رعایت اصول فنی و ایمنی در احداث تاسیسات و ساختمان ها و نحوه نگهداری آنها و استفاده از تجربیات کشورهای پیشرفته در این خصوص .
- ۳- نظارت عالی بر رعایت اصول ایمنی در حمل و نقل کالاهای خطرناک (در ارتباط با کارگروه های مرتبط).
- ۴- جمع آوری آمار و اطلاعات مربوط به وقوع حوادث طبیعی و نیز انسان سازبزرگ بخش و تجزیه و تحلیل نتایج آنها جهت استفاده در طرح های جدید .
- ۵- بررسی مطالعه تجربیات و اقداماتی که در سایر کشورهای دنیا در جهت پیشگیری از وقوع حوادث طبیعی و انسان ساز بزرگ در بخش انجام می شود و بکارگیری موارد مورد لزوم
- ۶- نظارت عالی و پیگیری در استفاده موثر از انواع بیمه ها و تسهیلات اعتباری در بخش در ارتباط با خسارات ناشی از حوادث.

۲-۵- آمادگی

- ۱- تهیه طرح جامع مدیریت حوادث طبیعی و انسان ساز بزرگ در وزارت بهداشت و درمان و طرح تفصیلی هر نوع حادثه و تهیه و تدوین برنامه سالانه و نیز شناسایی ریسک حوادث.
- ۲- تهیه سازمان جانشین مدیریت بحران در وزارت بهداشت و درمان و پیگیری جهت تهیه سازمان های جانشین بحران در هر یک از زیر بخش های مربوط در مراحل آمادگی و مقابله با بحران و تصویب آنها.
- ۳- تعیین شرح وظایف هر یک از مدیران و پرسنل مورد نیاز در زمان آمادگی و مقابله با بحران.
- ۴- انجام آموزش های مورد نیاز به مدیران و پرسنل ذیربط و برنامه ریزی جهت تداوم آنها.
- ۵- برنامه ریزی و نیز پیگیری در جهت ارائه آموزش های لازم به مردم و کاربران بخش در ارتباط با چگونگی پیشگیری از وقوع بلایا و یا کاهش اثرات آن و نیز مقابله با آن در بخش های مربوط.
- ۶- تهیه و ابلاغ دستورالعمل های نحوه انجام اقدامات اضطراری و احتیاطی در هنگام وقوع حوادث به دستگاههای ذیربط

۳-۵- آمادگی

- ۱- اطلاع رسانی سریع از وقوع هر نوع حادثه به مدیران مسئول در زیر بخش های مربوط و ارائه اخبار و اطلاعات مربوط به رویدادها و اقدامات انجام شده به سازمان مدیریت بحران کشور در هر ۱۲ ساعت تا پایان مرحله عملیات مقابله با بحران

۲- هدایت و ترمیم و بازسازی سریع تاسیسات و تجهیزات آسیب دیده توسط هر یک از زیربخش های مرتبط.

۳- بکارگیری کل امکانات دولتی و خصوصی در هنگام مقابله با بحران با توجه به ابلاغ رئیس سازمان مدیریت بحران کشور.

۴- اعزام کارگروه های ارزیابی عملکرد مدیران و تخصصی ارزیابی خسارات در پی وقوع حوادث به منظور ارزیابی عملکرد مدیران بخش در مقابله با بحران و نیز بدست آوردن دلایل خسارات وارده.

۵- اخذ گزارش کارگروه ارزیابی عملکرد مدیران در هنگام بحران و ابلاغ نقاط ضعف احتمالی و پیگیری و نظارت جهت رفع آنها

۶- برآورد اولیه خسارات ریالی وارد شده و اعلام آن به سازمان مدیریت بحران کشور در ۱۲ ساعت پس از وقوع حادثه و ارسال گزارشات تکمیلی آن.

۴-۵- بازسازی و بازتوانی

۱- اخذ گزارش کارگروه تخصصی ارزیابی خسارات و تجزیه و تحلیل تخریب و آسیب دیدن تاسیسات موجود و در صورت لزوم پیگیری در انجام اصلاحات لازم در طراحی اجرا و نظارت و نگهداری

۲- کنترل و نظارت عالیه بر استفاده از مصالح استاندارد جهت احداث تاسیسات.

۳- کنترل و نظارت عالیه بر استفاده از کارگران دارای کارت مهارت فنی در اجرای تاسیسات مربوط

۴- بررسی نقاط ضعف و قوت عملیات مقابله با حوادث و اصلاح نقاط ضعف و ارائه پیشنهادات لازم در زمینه اصلاح قوانین و مقررات مربوط در صورت نیاز

۵- پیگیری اخذ اعتبارات لازم از مراجع مسئول جهت بازسازی تاسیسات آسیب دیده

۶- پیگیری جهت بازتوانی کارگزاران بخش که در اثر وقوع حوادث دچار خسارات بدنی و مالی می شوند.

❖ شرح وظایف زیر کارگروه بهداشت :

- ۱) همکاری و هماهنگی کامل با کارگروه بهداشت و درمان در حوادث غیر مترقبه و تدوین دستورالعمل های در خواستی کارگروه در حوزه بهداشت
- ۲) بررسی آسیب پذیری و ظرفیت شناسی در حوزه های مرتبط با بهداشت و ترسیم نقشه خطر(با کمک نقشه های تحلیل بلایا)
- ۳) تدوین بسته های خدمتی در حوزه های تخصصی بهداشت مشتمل بر چهار فاز مدیریت بحران (پیشگیری و خطر زدایی ، آمادگی ، پاسخ و بازگشت به شرایط عادی) به صورت عملیاتی و با پیروی از ساختار کلی بسته های خدمتی (بند ۱۲ شرح وظایف کارگروه)
- ۴) تدوین بسته خدمتی کنترل بیماریهای واگیر و غیر واگیر در شرایط بحران با رویکرد به خطرات موجود در کشور
- ۵) تدوین بسته خدمتی بهداشت محیط و کار و تعریف استانداردهای ایجاد سرپناه با رویکرد به مسایل بهداشت محیط و کار
- ۶) تدوین بسته خدمتی مادر و کودک و بهداشت باروری، واکسیناسیون در شرایط بحران
- ۷) تدوین بسته خدمتی سلامت روان در حوادث غیر مترقبه
- ۸) تدوین طرح عملیاتی ساختار بهداشت با رویکرد به EOC به عنوان مسئول هدایت راهبری بحران در وزارت بهداشت
- ۹) تدوین بسته خدمتی نحوه همکاری با آزمایشگاه مرجع سلامت در بحران
- ۱۰) تدوین بسته خدمتی نحوه همکاری با انیستیتو پاستور در بحران
- ۱۱) تدوین بسته نظارتی بر تغذیه جمعیت تحت تاثیر در بحران و تعیین استانداردهای مواد غذایی و نیازهای مددجویان با رویکرد به خطرات موجود در کشور
- ۱۲) تدوین بسته خدمتی نحوه همکاری با پالایش خون و فرآورده های خونی و آمادگی آن حوزه در بحران

❖ شرح وظایف زیر کارگروه درمان :

۱. تدوین بسته های خدمتی در حوزه های تخصصی درمان مشتمل بر چهار فاز مدیریت بحران (شامل : پیشگیری و خطر زدایی، آمادگی ، پاسخ ، بازگشت به شرایط عادی و باز توانی) به صورت اجرایی و عملیاتی و با پیروی از ساختار کلی بسته های خدمتی (بند ۱۲ شرح وظایف کارگروه)
۲. بررسی آسیب پذیری و ظرفیت شناسی در مباحث مربوط به حوزه درمان و ترسیم نقشه های خطر(با کمک نقشه های تحلیل بلایا)
۳. همکاری و هماهنگی کامل با کارگروه بهداشت و درمان در حوادث غیر مترقبه و تدوین دستورالعمل های درخواستی از طرف کارگروه
۴. تدوین و بازنگری سامانه فرماندهی حادثه با قابلیت اجرایی و عملیاتی
۵. تدوین بسته خدمتی راههای مقاوم سازی بیمارستانها و مراکز درمانی به صورت مقاوم سازی غیره سازه ای و ارائه راهکارهای متناسب و عملیاتی
۶. تدوین بسته خدمتی تامین خون و فراورده های خونی و آمادگی حوزه انتقال خون در بحران
۷. تدوین بسته خدمتی تامین نیروی انسانی تخصصی شامل شناسایی ، ساماندهی و فراخوان نیروها
۸. تدوین بسته خدمتی بیمارستان صحرائی (نیرو - تجهیزات - نوع بیمارستان - نقل و انتقال تجهیزات - پشتیبانی)
۹. تدوین طرح عملیاتی ساختار درمان با رویکرد به EOC به عنوان مسئول هدایت و راهبری بحران در وزارت بهداشت
۱۰. تدوین بسته خدمتی ارائه خدمات روانپزشکی به مددجویان ناشی از بحران
۱۱. تدوین بسته های خدمتی در حوزه های تخصصی تریاژ و تخلیه

۱۲. بررسی آسیب پذیری و ظرفیت شناسی نظام سلامت در مباحث مربوط به حوزه تریاژ و تخلیه

و ترسیم نقشه های خطر

۱۳. تدوین بسته خدمتی حوادث پر تلفات و ارائه خدمات درمانی پیش بیمارستانی

۱۴. تدوین بسته خدمتی EMS در بحران و نحوه تریاژ و تخلیه مجروحان

۱۵. تدوین راهکار هماهنگی و ارتباطی پیش بیمارستانی و بیمارستانی در بحث تریاژ و تخلیه

مجروحان

۱۶. تدوین بسته خدمتی گروههای DMAT جهت حضور در میدان و ارائه خدمات درمانی میدانی

(شامل شناسایی نیرو، ساماندهی فراخوان تجهیزات)

۱۷. تدوین دستورالعمل هماهنگی و همکاری تیم های DMAT یا بیمارستان صحرائی و نیروهای

EMS

۱۸. تدوین بسته خدمتی EMS به عنوان ارزیابی سریع در بحران و خط اول برخورد با بحران در

حوزه نظام سلامت

۱۹. تدوین طرح عملیاتی ساختار دیسپچ با رویکرد EOC به عنوان مسئول هدایت در امر بحران

وزارت بهداشت

❖ شرح وظایف زیر کارگروه آموزش :

۱. برنامه ریزی در خصوص آموزش های تخصصی ضمن خدمت و به روز به نیروهای حوزه های

مختلف نظام سلامت در زمینه مدیریت بحران

۲. تهیه و تدوین دروس تخصصی و ورود این مباحث در دوره های آموزش تخصصی دانشگاهی

۳. تدوین بسته خدمتی ارزیابی آموزشهای انجام گرفته در افزایش توان عملیاتی نیروها

۴. ارتباط مستمر با کارگروه و به کارگیری سیستمهای آموزشی مورد درخواست کارگروه

❖ شرح وظایف زیر کارگروه پژوهش و فناوری:

۱. تدوین بسته خدمتی در حوزه پژوهش و فناوری در چهار فاز مدیریت بحران
۲. ارزیابی طرح های تحقیقاتی انجام گرفته در زمینه بحران
۳. برنامه ریزی در خصوص پژوهش های کاربردی و بنیادی در زمینه های بحران
۴. تدوین بسته خدمتی بررسی فناوری های جدید در حوزه مقابله با بحران در نظام سلامت
۵. تدوین بسته خدمتی پشتیبانی مالی و معنوی از تحقیقات و پژوهش در زمینه های بحران
۶. ارتباط مستمر با کارگروه و تهیه بسته های پژوهشی و فناوری مورد درخواست کارگروه

❖ شرح وظایف زیر کارگروه پشتیبانی و مالی :

۱. تدوین بسته های خدمتی در حوزه های تخصصی پشتیبانی مشتمل بر چهار فاز مدیریت بحران (شامل : خطرزدایی و پیشگیری، آمادگی، پاسخ، بازگشت به شرایط عادی و بازتوانی) به صورت اجرایی و عملیاتی
۲. بررسی آسیب پذیری و ظرفیت شناسی در نظام سلامت در مباحث مربوط به حوزه پشتیبانی و ترسیم نقشه های خطر
۳. همکاری و هماهنگی کامل با کارگروه بهداشت و درمان در حوادث غیر مترقبه و تدوین دستورالعمل های درخواستی از طرف کارگروه
۴. تدوین بسته خدمتی نیرو و منابع انسانی به جهت تامین حق الزحمه و خدمات رفاهی
۵. تدوین بسته خدمتی انعقاد قراردادها و تفاهم نامه ها و چگونگی پشتیبانی مالی از آنها
۶. تدوین بسته خدمتی تامین تجهیزات و دارو (پشتیبانی) جهت مراکز درمانی بیمارستانها و دیگر ارگانهای درگیر در ارائه خدمات درمانی
۷. ارتباط مستمر با کارگروه و تهیه بسته های پشتیبانی و مالی مورد درخواست کارگروه
۸. تدوین بسته خدمتی حراست در فرایندهای عملیاتی وزارت بهداشت
۹. تدوین بسته خدمتی افسر امور حقوقی و بین الملل در فرایندهای عملیاتی وزارت بهداشت

۱۰. تدوین بسته خدمتی واحد فناوری اطلاعات IT در بحران

۱۱. تدوین بسته خدمتی تجهیزات پزشکی در بحران

(فصل سوم)

ترکیب اعضا

ماده ۶: اعضاء اصلی

اعضا و ارکان کارگروه بهداشت و درمان حوادث و سوانح غیر مترقبه به شرح ذیل می باشد :

- ۱- معاونین وزیر (رئیس و نماینده هر زیر کارگروه)
- ۲- نماینده سازمان مدیریت بحران کشور (یکی از معاونین) به عنوان عضو اصلی و با وظیفه نظارت و هماهنگ کننده در جلسات شرکت می نماید.
- ۳- نمایندگان حوزه های مختلف بهداشت و درمان به تشخیص رئیس کارگروه و دعوت دبیر تبصره ۱: منظور از اعضاء اصلی سازمان ها و دستگاههای زیر مجموعه وزارتخانه و دستگاه مسئول می باشد.
- تبصره ۲: منظور از اعضای همکارسازمانها و دستگاههای مرتبط با شرح وظایف کارگروه می باشد.

ماده ۷: دستگاههای همکار

کارگروه بهداشت و درمان متشکل از نمایندگان دستگاههای اجرایی ذیل است :

- ❖ نماینده جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران
- ❖ نماینده بسیج جامعه پزشکی
- ❖ نماینده اصناف خصوصی مرتبط با نظام سلامت به تشخیص رئیس کارگروه
- ❖ نماینده معاونت درمان سازمان تامین اجتماعی
- ❖ نماینده ستاد کل بهداری نیرو های مسلح

❖ نماینده وزارت جهاد کشاورزی

❖ نماینده سازمان بهزیستی

❖ نماینده سازمان نظام پزشکی

❖ نماینده سازمان نظام پرستاری

❖ نماینده سازمان انتقال خون

ترکیب کارگروه تخصصی بهداشت و درمان در سطح دانشگاه علوم پزشکی با مسولیت رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی (یا معاون درمان به جانشینی از رئیس دانشگاه) خواهد بود و دبیر کارگروه رئیس مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی می باشد. در سطح شهرستان، رئیس شبکه مسئول کارگروه تخصصی در سطح شبکه بهداشت و درمان بوده و دبیر کارگروه رئیس اداره حوادث و فوریت‌های پزشکی می باشد.

ماده ۸: اعضاء زیر کارگروه ها :

(۱) زیر کارگروه بهداشت :

- رئیس کمیته (معاون بهداشت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی)
- دبیر کمیته (کارشناس رابط بهداشت دبیر خانه کارگروه)
- مدیر کل مرکز مدیریت بیماریها یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر سلامت جمعیت خانواده و مدارس یا نماینده تام الاختیار
- مدیرکل دفتر سلامت محیط کاریا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر مدیریت و توسعه شبکه یا نماینده تام الاختیار
- مشاور امور سلامت روان و اعتیاد یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل آزمایشگاه مرجع سلامت یا نماینده تام الاختیار
- مدیرکل انیستیتو پاستور یا نماینده تام الاختیار
- نماینده مرکز توسعه غذا و دارو
- مدیر کل سازمان پالایش خون یا نماینده تام الاختیار

نماینده بخشهای دیگر وزارت بهداشت مرتبط با کمیته (رئیس کمیته مجاز است از دیگر اعضای بخشهای وزارت بهداشت بسته به موضوع جلسه جهت شرکت در جلسات تخصصی دعوت به عمل آورد).

۲) زیر کارگروه درمان :

- معاون درمان وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی (به عنوان رئیس کمیته درمان)
- دبیر کمیته (کارشناس رابط درمان)
- مدیر کل مرکز مدیریت حوادث و فوریتهای پزشکی یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر ارزیابی و فناوری و تدوین استاندارد و تعرفه یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر نظارت و اعتبار بخشی یا نماینده تام الاختیار
- مدیر عامل سازمان انتقال خون یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر پرستاری یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل شرکت سهامی دارویی و تجهیزات پزشکی یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر سلامت روان یا نماینده تام الاختیار

۳) زیر کارگروه آموزشی:

- معاون آموزشی (به عنوان رئیس کمیته آموزش)
- دبیر کمیته (کارشناس رابط آموزش)
- مدیر کل مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی و سنجش و آزمونها یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل اعتبار بخشی و ارزیابی و دبیرخانه های شورای آموزش پزشکی و تخصصی یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل امور آموزش دانشجویی یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل امور اساتید و نخبگان یا نماینده تام الاختیار

۴) زیر کارگروه پژوهش و فناوری:

- مدیر کل توسعه هماهنگی و ارزیابی تحقیقات یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر توسعه فناوری سلامت یا نماینده تام الاختیار

۵) زیر کارگروه پشتیبانی:

- مدیر کل مرکز بودجه و پایش عملکرد یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل منابع انسانی و پشتیبانی یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل امور مالی و ذی‌حسابی یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر توسعه منابع فیزیکی و امور عمرانی یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر حراست یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر IT یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر حقوقی یا نماینده تام الاختیار
- مدیر کل دفتر تجهیزات پزشکی یا نماینده تام الاختیار

(فصل چهارم)

آئین نامه داخلی

در اجرای بند ۲ ماده ۱۵ آیین نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور و پیگیری وظایف مربوطه ، آیین نامه داخلی کارگروه تخصصی بهداشت و درمان با مسئولیت وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی که با حکم وزیر ، معاون درمان به عنوان رئیس کارگروه به جانشینی از وزیر بهداشت و درمان و رئیس مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی به عنوان دبیر کارگروه منصوب می گردند ، به شرح ذیل می باشد.

ماده ۱: دبیرخانه و چگونگی اداره ابلاغ مصوبات جلسات

تبصره ۱: به منظور ایجاد هماهنگی ، پشتیبانی ، پیگیری عملیات اجرایی کارگروه و ایجاد زیر کارگروه‌های تخصصی وابسته ، دبیرخانه کارگروه در وزارت بهداشت تشکیل می گردد.

تبصره ۲: پیشنهادات اعضا برای درج در دستور جلسات به دبیرخانه ارسال خواهد شد.

تبصره ۳: با توجه به شقوق مختلف وظایف کارگروه برای هر موضوع تخصصی ، زیر کارگروه‌هایی تشکیل می گردد که رئیس آن (زیر کارگروه) توسط وزیر و یا رئیس کارگروه طی حکمی منصوب می گردد.

تبصره ۴: دبیرخانه به استناد تصمیمات کارگروه و حسب ضرورت موضوعات مربوطه را جهت طرح و بررسی به زیر کارگروه های تخصصی ارجاع می نماید.

تبصره ۵: دبیرخانه کارگروه موظف است صورتجلسات و ضمامم مربوطه را حداکثر یک هفته پس از برگزاری جلسات برای اعضاء کارگروه ارسال نماید.

تبصره ۶: دعوت اعضا به جلسه به صورت جلسات منظم و پیگیری اجرای مصوبات بر عهده دبیر خانه کارگروه خواهد بود.

تبصره ۷: هماهنگی برای فراهم کردن مکان برگزاری مناسب جلسات و تنظیم برنامه زمان بندی آن توسط دبیر خانه کارگروه صورت می گیرد .

ماده ۲: وظایف دبیر کارگروه

تبصره ۱: دبیر کارگروه که حداقل باید سطح مدیر کل را داشته باشد ، با حکم رئیس کارگروه منصوب می گردد.

تبصره ۲: کلیه مکاتبات اداری و پشتیبانی کارگروه از طریق دبیرخانه با امضا دبیر انجام می گیرد مگر در مواردی که ضرورت تایید و امضا آن با رئیس کارگروه باشد.

تبصره ۳: دبیر کارگروه موظف است در مقاطع سه ماهه، گزارش عملکرد کارگروه و میزان مشارکت اعضاء، تدوین و به رئیس کارگروه و سازمان مدیریت بحران کشور ارائه نماید.

ماده ۳: ترکیبات جلسات

جلسات عادی کارگروه با نظر رئیس کارگروه، طبق برنامه تنظیم شده با حضور حداقل دو سوم اعضا تشکیل یافته و مصوبات با رای موافق حداکثر نسبی اعضا حاضر در جلسه قابل اجرا یا جهت تصویب به شورای هماهنگی و شورای عالی ارسال خواهد شد.

تبصره ۱: جلسات عادی کارگروه بطور معمول به صورت فصلی یا بر اساس حوادث غیر مترقبه پیش بینی نشده و بر اساس برنامه تنظیم شده برگزار خواهد شد.

تبصره ۲: در غیاب رئیس کارگروه، اداره جلسات بر اساس تعیین رئیس کارگروه به عهده دبیر کارگروه خواهد بود.

تبصره ۳: در صورت حضور سایر افراد، غیر از نمایندگان معرفی شده در جلسات کارگروه نماینده مذکور حق رای ندارد.

تبصره ۴: مصوبات جلسات کارگروه، توسط رئیس کارگروه جهت اجرا ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۵: تعیین زمان جلسات، دعوت از اعضای کارگروه با هماهنگی ریاست کارگروه انجام می گیرد و در صورت ضرورت و به تشخیص رئیس، کارگروه جلسات فوق العاده تشکیل خواهد داد.

تبصره ۶: اعضای اصلی و همکار حداقل برای مدت دو سال ثابت خواهند بود.

ماده ۴: حق الزحمه

تبصره ۱: حق الزحمه اعضا و متخصصین کارگروه و زیر کارگروهها در قبال فعالیتها، شرکت در جلسات، انجام بررسی ها و تحقیقات و.. با رعایت مقررات و دستور العملهای مربوطه و بر اساس ماده ۱۱ قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور و ماده (۲۳) آیین نامه اجرایی قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۵: مقررات اداری

حضور و غیاب

تبصره ۱: اسامی حاضرین و غائبین در جلسه در صورتجلسات درج و به صورت گزارش ادواری برای معاونتها، سازمانها و دستگاههای ذیربط (اعضای اصلی کارگروه) ارسال می شود.

تبصره ۲: در صورتیکه هر یک از اعضای اصلی کارگروه بیش از دو جلسه متوالی یا سه جلسه متناوب در یکسال در جلسات حضور نیابد مراتب کتبا توسط رئیس کارگروه به دستگاه اجرایی ذیربط اعلام می گردد و رونوشت مذکور به سازمان مدیریت بحران ارسال خواهد شد.

تبصره ۳: نماینده سازمان مدیریت بحران کشور به عنوان عضو اصلی و با وظیفه نظارت و هماهنگ کننده در جلسات شرکت می نماید.

ماده ۶: سایر مقررات

کارگروه تخصصی می تواند برای پیشبرد امور مربوط به خود و تشکیل زیرکارگروه ها از اعضا هیات علمی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و متخصصان و کارشناسان دستگاههای اجرایی دعوت به عمل آورد.

.....

این آیین نامه در شش (۶) ماده و بیست و دو (۲۲) تبصره در تاریخ ...../...../۱۳۹۰ به تصویب اعضای شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور رسیده است.